

Bolezni, ki se prenašajo s krvjo - pri otrocih

Breda Zakotnik

KIBVS

Možnosti prenosa bolezni na otroka prek okužene krvi

- S transfuzijo krvi, krvnimi pripravki
 - Izbor krvodajalcev, testiranje krvi, inaktiviranje povzročiteljev
- Neposredni stik otroka z okuženo krvjo
 - Stik ob poškodbi okužene osebe
 - Vbod z odvrženo uporabljeno iglo (ostrim predmetom)
 - Drugi s krvjo onesnaženi predmeti (zobne krtačke, škarjice, britvice..)
- Prenos z matere na otroka
 - v nosečnosti – kongenitalno ali intrauterino
 - med porodom

Bolezni, ki se prenašajo s krvjo – pri otrocih

- Hepatitis B, C
- HIV
- CMV, EBV, HSV, Parvo B 19, rdečke, norice
- Sifilis, bruceloza, borelioza
- Malaria, toksoplazmoza, kala-azar

Hepatitis B – preprečevanje prenosa

- Testiranje krvodajalcev oz. testiranje krvi
- Cepljenje zdravstvenih delavcev
- Cepljenje ob incidentu (+ pasivna zaščita)
- Cepljenje svojcev bolnika s hep B

Hepatitis B – preprečevanje prenosa na otroke

- > 30 let **testiranje nosečnic**
 - Pasivna zaščita in cepljenje novorojenčkov HBsAg poz mater
 - Otroci s hep B priseljeni iz Kitajske, Tajske, Ukrajine, Gane, Makedonije, Kosova
 - Zadnji primer hepatitisa B pri otroku rojenem v Sloveniji 1996

Hepatitis B – preprečevanje prenosa na otroke

- **Cepljenje otrok** pred vstopom v šolo od 1998
 - Pri predšolskih otrocih poškodbe z odvrženo uporabljeno iglo
 - Družinski člani nosilci hepB ali z akutno boleznijo
- **Cepljenje dojenčkov** od 3 meseca starosti od jan 2020

Testiranje za toksoplazmozo v nosečnosti

- Svežih okužb v nosečnosti 0,75%
- Vertikalni prenos 15% v 1/3N, >60% v 3/3 N
- Dokaz: serološko IgM, IgG (+avidnost), IgA pri materi, PCR iz plodovnice, IgM v popkovni krvi
- Pri serokonverziji v nosečnosti – mati dobi terapijo pirimetamin, sulfadiazin, folinska kislina – do poroda
- Okvare oči, kalcinacije možgan, vodenoglavost okužbe v 1/3 N
- V 3/3 N 80% brez znakov okužbe ob rojstvu, kasneje okvare živčevja, oči
- Otroka z dokazano okužbo zdravimo od rojstva do 6-12 mes

Testiranje nosečnic z rizičnimi dejavniki za bolezni, ki se prenašajo s krvjo

- HIV
- Hepatitis C

Zaključek

- Rutinska testiranja v nosečnosti pri nas
 - Hep B, sifilis, toksoplazma
 - Ob rizičnih dejavnikih – hep C, HIV
- Patološki izvidi testiranja v nosečnosti – ukrepanje!
- Vodenje, usmerjanje bolnikov